

Länsstyrelsen
Gävleborg

Enheten för samhällsutveckling och
samhällsskydd
Aron Westlin
Direkt: 010-225 14 99
Aron.westlin@lansstyrelsen.se

YTTRANDE
2017-01-04

1
Dnr 7435-2016-4

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet

Yttrande över Energimyndighetens förslag till strategi för ökad användning av solex [ER2016:16], samt förslag till heltäckande solexstatistik [ER2016:20] (M2016/02401/Ee)

Länsstyrelsen anser sammanfattningsvis att:

- det är positivt med en utbyggnad av solex och potentialen anses rimlig till 2040.
- för att få en utbyggnad av solex behövs stöd utöver elcertifikaten.
- ”soxROT” blir fristående och bortkopplade från det vanliga ROT-avdraget.
- förslagen kring ”investeringsstödet”, ”elcertifikatsystemet”, ”statistik” och ”information och kunskapshöjning” är bra. Det förenklar och tydliggör för målgrupperna vilka stöd som vänder sig till dem och underlättar vid investering i solex.
- plan- och bygglagen ses över så att det tydligare framgår när bygglov krävs respektive inte krävs för uppsättning av solceller.
- förslaget till heltäckande solexstatistik är bra.

Länsstyrelsens ställningstagande till Förslag till strategi för ökad användning av solex [ER 2016:16]

Övergripande synpunkter

Länsstyrelsen anser att solex har flera fördelar (låter inte, syns relativt lite och blir allt billigare) och kommer att ha en betydande roll i svenska elsystemet i framtiden. En satsning på solex bör utformas så att den i så hög grad som möjligt stödjer omställningen till 100% förnybar elproduktion 2040.

Postadress Länsstyrelsen, 801 70 Gävle
Besöksadress Borgmästarplan

Telefon 010-225 10 00
Fax 010-225 11 50

Webb www.lansstyrelsen.se/gavleborg
E-post gavleborg@lansstyrelsen.se

Kapitel 3 Målbild

Länsstyrelsen anser att den målbild som Energimyndigheten arbetat fram är realistisk för att nå en produktion av el från sol i energisystemet om 5 till 10 procent, motsvarande 7-14 TWh, i Sverige år 2040.

De tre faser som lyfts fram, etablering, expansion och fortsatt kommersiell utbyggnad, anses kunna nå målet samt att under sin väg framåt styra insatser utefter de kontrollstationer och nedslagsår för att nå målet.

Kapitel 5.1.1 Målgruppsanpassning och harmonisering av regelverk

Förslagen *"Möjligheter att minska kötid för investeringsstödet genom utfasning av stödet för privatpersoner"*, *"Justerings i regelverk beträffande privatpersoner – solROT"* och *"Justerings i regelverk för elcertifikatsystem beträffande målgruppen små anläggningar"* är i stort sett bra. Det ger en tydlighet avseende vilka stöd som är riktade till vilka målgrupper och minskar administrationen. Länsstyrelsen trycker dock på att solROT blir ett fristående ROT-avdrag för att inte påverka eller påverkas av det vanliga ROT-avdraget.

Konsekvensen av att sätta gränsen för att inte få elcertifikat så högt som 68 kW bör ytterligare analyseras. Som *"skattereduktionen"* och *ROT-avdraget* (som föreslås som stöd istället för elcertifikat för dessa mindre anläggningar) är utformad idag så stödjer de relativt små anläggningar och privatpersoner. Det är antagligen en del företagare och bostadsrättsföreningar etc. som bygger större anläggningar än vad normalt privatpersoner gör och som inte har möjlighet till dessa andra stöd, men där anläggningarna inte överstiger 68 kW. Länsstyrelsen föreslår att gränsen sätts lägre, t ex 20 kW.

Länsstyrelsen saknar ett avsnitt kring gemensamhetsanläggningar, dvs andelsägande eller där ett byalag går ihop och sätter upp en gemensam anläggning, på samma sätt som finns för vindkraftverk eller fiber. Anläggningar på landsbygden skulle kunna sättas upp på lantbruksbyggnader med stora takytor och som därmed kan producera mer sol än vad lantbruket själv gör av med, och därmed ingen nettokonsument, och fördela det i andelar till grannar, med samma fördelaktiga skatteregler som om grannarna själv har en anläggning men kanske inte lämplig takyta.

Förslagen under **kapitel 5.1.2** är bra. Särskilt vill länsstyrelsen lyfta behovet av att *"Utökning av uppdraget om tjänstehubben med fokus på statistikuppföljning"*. Länsstyrelserna är i sitt arbete med att leda och samordna det regionala energi- och klimatarbetet beroende av bra energistatistik för att kunna följa upp arbetet på regional nivå och kunna stödja kommunerna i sitt lokala uppföljningsarbete. Kan statistikarbetet utvecklas genom att använda tjänstehubben och få bättre data på lokal och regional nivå skulle det vara värdefullt. Se även ställningstagande till Förslag till heltäckande solelstatistik [ER2016:20] nedan.

Kapitel 5.1.4 Information och kunskapshöjning

Länsstyrelsen anser att de föreslagna insatserna är bra då det finns bristande kunskap om kostnaden för att installera solceller och vad för stöd som finns och hur de kan kombineras.

Kapitel 5.1.5 Resurseffektiv utbyggnad med hänsyn till miljömålet God bebyggd miljö

Länsstyrelsen tycker det är bra att fysiska planeringens och PBL:s möjligheter att bidra till utbyggnad av solceller finns med. Utöver det som står där föreslår Länsstyrelsen att PBL ses över så det tydligare framgår när bygglov krävs respektive inte krävs för uppsättning av solceller.

Kapitel 5.2.1 Förändringar i elnätet vid en ökad produktion av sole

Länsstyrelsen anser att avgifter för elnätet bör sättas för att täcka kostnaden/marginalkostnaden, inte utifrån hur det bäst gynnar en viss teknik.

Kapitel 5.2.2 Långsiktighet i styrmedel

Riktmarke på återbetalningstiden bör sannolikt inte sättas till mer än 15-20 år för att få till en utbyggnad.

Det är positivt att Energimyndigheten ser en situation när solceller blivit så billiga att de ekonomiska incitamenten kan trappas ner. Det skulle vara ännu bättre om man analyserade hur man tänker avveckla olika former av stöd och hur man ska gå till väga för att inte skapa osäkerheter på marknaden. Det är viktigt att t ex kunna avveckla stöd som sänkt energiskatt på användning av el utan att det överraskar dem som gjort investeringar. T ex bör man kunna få sänkt energiskatt om man bygger en anläggning före ett visst år, men bygger man efter det så får man betala energiskatt, alternativt att man säger redan nu att om 10 år kommer man behöva betala energiskatt igen.

Länsstyrelsens ställningstagande till Förslag till heltäckande solelstatistik [ER 2016:20]

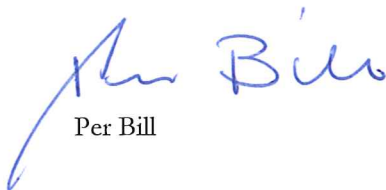
Länsstyrelsen tillstyrker förslaget till att kombinera olika metoder för statistikinsamling. Länsstyrelserna är i sitt arbete med att leda och samordna det regionala energi- och klimatarbetet beroende av bra energistatistik för att kunna följa upp arbetet på regional nivå och kunna stödja kommunerna i sitt lokala uppföljningsarbete. Kan statistikarbetet utvecklas genom att använda tjänstehubben och få bättre data på lokal och regional nivå skulle det vara mycket bra.

Metoder som Länsstyrelsen bedömer kunna uppfylla de behoven är bland annat en årlig enkätundersökning till nätbolag för att mäta utbyggnadstakt på kommunnivå och att befintliga undersökningar riktade till fastighetsägare uppdateras med frågor om solelsinstallationer.

Beredning av ärendet

Miljö- och energidepartementet har skickat Energimyndighetens rapporter till 115 remissinstanser i Sverige, varav Länsstyrelsen Gävleborg är en.

Detta yttrande har beslutats av landshövding Per Bill, efter föredragning av energi- och klimatsamordnare Aron Westlin., enheten för samhällsutveckling och samhällsskydd. I ärendet har även enhetschef Lise Ekenberg och energi- och klimatsamordnare Åsa Eklund Öberg deltagit.

Per Bill

Aron Westlin